

prijegledan i sljed razmatranja, kao i svako razmatranje za se. Treba potenje proći ova razmatranja, da se vidi, s koliko su praktične spremne izrađena i u pojedinostima. Mnogi bi možda želio, da se i vanjskim načinom dođe do izražaja u praktičnom, konkretnom rezultatu svakog pojedinog razmatranja. I ja bih to gdje gdje želio. Iskusi pisac međutim kao da je praktično provodenje svoje upute u tom pravcu na str. 326, 3. b), hotice prepustio svakom pojedincu, da izbjegne suviše velikoj shematičnosti duhovnog života. I doista. Tko pomno razmatra prema ovoj uputi ovaj tekst, vrlo će lako naći tamo obilje praktičnih primjena, a njegov je posao samo izabrati ono, što mu je upravo najpotrebnije.

2. Konačno smo i mi evo dobili prijevod ove dragocjene knjižice, koja je u katoličkom velikom svijetu proširena u stotinama tisuća primjeraka. Pisac obrađuje vječni problem kršćanskoga apostolata: odnos vanjske aktivne djelatnosti na korist i spas drugih duša prama nutarnjem vitalitetu vlastite duše. Taj se vitalitet bitno sastoji u vezi s Kristom i Njegovom Crkvom. Zato i jest čitava knjižica pisana u liturgijskom duhu. Bez ovog Kristovog, crkvenog, liturgijskog vitaliteta apostolove duše nema njegovo vanjsko djelovanje pravilij i trajnih uspjeha. No knjižica ne teoretizira samo, ona je praktični rukovod ovog vitaliteta. Zahvalni smo Kaptolu Vrhbosanskom, koji je u pravi čas izdao ovu knjižicu u lijepom prijevodu kanonika dra. Marka Alaupovića. Znamo svećenika, kojima je pred više godina izvornik ove knjižice značio skretnicu čitavog njihovog života. Mnogima, iskusnijima, možda ona to ne će biti. Ali svakomu će biti jasni putokaz, ili potvrda, puta, kojim mu je poći u radu za katolički preporod. Oprema je jednostavna, ali dobra, a cijena za današnje prilike i u poredbi na pr. s njemačkim knjigama nevjerojatno niska.

3. Tu govori jedan kateheta svojim odraslim učenicama. On razgovara s njima, on misli s njima, on znade, koja velika, u mijeni života uvijek ista, ali za svaku pojedinu ličnost tako presudno važna pitanja iskrsavaju u njihovim dušama. I on odgovara na ta pitanja. Odgovara jasno, katolički, psihološki, moderno u najboljem smislu te riječi. Odgovara fino i nježno, uz svu jasnoću i ozbiljnost. Cijeli niz velikih pitanja o cilju svega, o vlastitoj ličnosti i zajednici s drugima nalazi ovdje svoj odgovor. Knjižica je izvrsna lektira za odraslije izobražene katoličke djevojke. Dobro će poslužiti i upravitelju te vrste Marijine kongregacije ili orličkog udruženja.

Dr. D. Kniewald.

1. **P. Michael Gatterer S. J.: Praxis celebrandi functiones ordinarias sacerdotales. Regulae et ritus, Editio altera amplificata et secundum novas rubricas emendata.** Oeniponte, Ranch, 1926. str. 400.

2. **Athanasius Wintersig, O. S. B., Liturgie und Frauenseele.** Dritte bis fünfte Aufl. Herder, 1925. Ecclesia Orans XVI.

3. **Johann Peter Kirsch: Die Stationskirchen des Missale Romanum.** Herder, 1926, Ecclesia orans, XIX, str. XIV + 272, broš. zl. M. 4.60, vežano 5.—.

1. U ovom novom izdanju proširio je poznati praktični stručnjak P. Gatterer svoje upute od samih euharistijskih funkcija na obrede dijeljenja sakramenata i sakramentalata tako, da uz njegovu knjigu »Annus liturgicus«

svećenik imade praktični, a i znanstveno prikazane sve redovite funkcije redovitog liturgijskog dušobrižničkog rada. To je zapravo lijepa i vrlo praktična savremena liturgika. Savremena, jer je na znanstvenoj visini i jer je osnovana na najnovijim crkvenim odredbama. Kao sva njegova izdanja, tako je i ova najnovija Praxis celebrandi P. Gatterera vrlo jasno i pregledno sastavljena, s mnogo erudicije i topline, a nada sve posve praktično.

2. Tako reći u nekoliko mjeseci doživjela je ova knjiga evo peto izdanje. To je samo dokaz, kako je pisac umio izabrati i čitateljicama i slušateljicama iznijeti vidike, za njih, kao i za premnoge uopće, nove, a u zbilji tako stare, kako je staro i kršćanstvo i njegova liturgija. I danas, u toliko promijenjenim prilikama, usred tendencije posvemašnjeg ne samo preokreta, nego potpune revolucije duševnog, porodičnog i socijalnog života žene, osjeća moderna žena u svojoj duši iste ciljeve, iste težnje, iste boli, kao i svetece prvih kršćanskih vremena i kasnije, što ih je Crkva uvrstila u svoju liturgiju. Mnogo ljepote, mnogo potresnosti i mnogo nježnosti opažamo u crtanju odnosa žene — djevice, supruge i udovice — prema Kristu, Mariji i Crkvi. To, i ništa drugo, je ishodište osnovnog životnog principa žene, kao i muškarca. I u tom svijetlu daje ova knjiga mnogo misao i mnogo rješenja savremenih problema katoličke ženske psihe.

3. Pisac nastavlja istraživanja P. Grisara o »crkvenim postajama« u Rimu, t. j. uopće o značenju postaja i onda o pojedinim postajnim crkvama u Rimu, koje su u Misalu 87 puta označene. Razvitkom crkvene godine i mnoštvom rimskih Tituli osjetila se potreba za nekim jedinstvom cijele rimske kršćanske zajednice. Tako su nastale postajne crkve, u kojima je biskup u određene dane s većom asistencijom držao svečanu službu Božju s naročitom svečanošću. Možda se u početku to zbivalo uopće u sve liturgijske dane, no kako se iza IV. vijeka rimska liturgija veoma razvila, opaža se, da postajni dani nisu uopće svi liturgijski dani, pa ni sve nedjelje, nego samo nedjelje i dani naročitog liturgijskog značenja, kako je to i danas još u R. Misalu. Najveći dio knjige zaprema prikaz svih postajnih rimskih crkvi, redom od sedamdesetnice do Došašća. Ovi podaci u mnogom osvjetljaju razumijevanje odnosnih misnih obrazaca i molitava.

Dr. D. Kniewald.

L. Garriguet: Les deux grandes dévotions de l'heure présente. Dévotion à l'eucharistie et dévotion au Sacre-cœur. Paris VI. 1926. P. Tequi, libraire-éditeur, 82 rue Bonaparte. 8°, VI + 188.

Sadržina je ove knjige izvadak iz većeg autorovog djela pod naslovom: *Eucharistie et Sacre Cœur* (Étude comparative de théologie et d'histoire sur les deux dévotions 8°, 357.). Čisti historičko-dogmatički naučni karakter zamijenio je ovdje jednostavnim izvodima, koji djeluju na dušu u jednom pravcu pobožnosti prema euharistiji i presv. Srcu. Zato je i posvetio dobar dio učincima sakramenta kao i pobožnosti k presv. Srcu. (Chap. XIII. i XIX.).

Religijske potrebe našeg doba opravdavaju što jače i što intenzivnije proširenje ovih dviju pobožnosti. Naše svećenstvo može ustanoviti, da je